

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2023-018089/2023-018217

Datum b&w-vergadering:

11 april 2023

Onderwerp:

213a onderzoek 2022 SVn producten en Evaluatie SVn producten 2023

Te nemen besluit:

1. Bijgevoegde Evaluatie SVn producten 2023 vast te stellen (2023-018217).
2. Kennis te nemen van de uitkomsten van het 213a onderzoek SVn producten
3. Het bijbehorende onderzoeksrapport 213a onderzoek SVn producten vast te stellen
4. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport 213a onderzoek SVn producten op te (laten) volgen.

Team/ behandelend ambtenaar:

Judith Wissink, TSPJ / Concern controller

Status advies:

Openbaar

Portefeuillehouder:

Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Doorgeleiding naar de raad:

ja, informierend

Betrokkenen bij advies extern:

n.v.t.

Betrokkenen bij advies intern:

Wethouder Rik van den Dam

TBF/ Beleidsmedewerker wonen

TBF/ Beleidsmedewerker duurzaamheid

AO/IB medewerker/ TF

Medewerker team financiën (SVn producten)/ TF

Teammanager financiën/ TF

Domeinmanager dienstverlening/ DD

Medewerker beleidsuitvoering duurzaamheid/ TBF

Beleidsmedewerker wonen/TBF

Domeinmanager fysiek/ DF

TIC:

Ja

Bijlagen voor B&W:

- 2023-018217 Evaluatie SVn producten 2023
- 2023-018089 213a onderzoek 2022 SVn producten

Bijlagen voor raad:

- 2023-018089 Collegevoorstel 213a onderzoek 2022 SVn producten
- 2023-018217 Evaluatie SVn producten 2023
- 2023-018089 213a onderzoek 2022 SVn producten

Te nemen besluit

1. Bijgevoegde Evaluatie SVn producten 2023 vast te stellen(2023-018217).
2. Kennis te nemen van de uitkomsten van het 213a onderzoek SVn producten
3. Het bijbehorende onderzoeksrapport 213a onderzoek SVn producten vast te stellen
4. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport 213a onderzoek SVn producten op te (laten) volgen.

Inleiding

Het college van Burgemeester en Wethouders (hierna: het college) is conform artikel 213a van de Gemeentewet verplicht om periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur.

In de “Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Overbetuwe 2020” is daartoe opgenomen dat het college jaarlijks een onderzoek uitvoert naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid en/of de gemeentelijke bedrijfsvoering. Dit moet uiterlijk bij de jaarrekening van het boekjaar aangeboden worden aan de raad.

In november 2021 heeft het college besloten (2021-010069) in 2022 een 213a onderzoek te laten uitvoeren naar het onderwerp SVn producten.

Naast het 213a onderzoek is conform de verordening SVn producten uit 2020 (20rv000064) een inhoudelijke evaluatie verricht. Deze inhoudelijke evaluatie bevat nog geen voorstel voor actualisatie van de verordening. Naar verwachting kunnen we uw college in mei of juni een voorstel voor actualisatie voorleggen. In het voorstel voor actualisatie nemen we ook de aanbevelingen uit het Artikel 213a Onderzoek mee. De raad behandelt dit voorstel na het zomerreces.

De conclusie van het 213a onderzoek is als volgt:

In het beleid met betrekking tot de SVn producten (Starterslening, Toekomstbestendig wonen Gelderland lening en non-profit instellingen) zijn de doelen onvoldoende smart geformuleerd, waardoor de conclusie “doelmatig en doeltreffend” onvoldoende getrokken kan worden.

Op basis van de verrichte werkzaamheden en de uitnutting van de beschikbare middelen is de voorzichtige conclusie dat het proces “doelmatig” is ingericht, maar dat de “doeltreffendheid” (het bereiken van de inwoners) nog aandacht behoeft.

De rechtmatigheid op de verstrekkingen is gecontroleerd en volstaat.

In dit document zijn aanbevelingen opgenomen om mee te nemen in de nieuwe verordening Toekomstbestendig wonen Gelderland gemeente Overbetuwe.

De conclusie van de Evaluatie SVn producten 2023 is als volgt:

- Na een dip in 2021 is er in 2022 een flink herstel van het aantal verstrekte leningen en bedragen. Dit wordt veroorzaakt door het aandeel van de Toekomstbestendig Wonen leningen.
- Het aantal verstrekte Startersleningen blijft op een lager niveau. Mogelijk doordat de huizenprijzen flink gestegen zijn en het aanbod betaalbare woningen relatief klein was.

De aanbevelingen uit het 213a onderzoek luiden verkort als volgt:

1. Per direct een totaaloverzicht bij te houden waarin is af te lezen welke SVn producten zijn aangeschaft met de verstrekte leningen.
2. Het is aan te bevelen om in het beleid specifieke doelen te formuleren waaruit blijkt hoeveel leningen de gemeente wenst te verstrekken, wie de doelgroep is en met welke middelen deze doelen gehaald wensen te worden.
3. Om inzicht te krijgen in welke regio de inwoners bekend zijn met de SVn producten regeling en waar niet, is het aan te bevelen om de postcode en dorpsnaam te registreren in het totaaloverzicht.
4. Aanbeveling is om de stimuleringsleningen voor non-profit instelling te stimuleren door bedrijven en sportverenigingen actief te informeren.
5. Advies is om de soort lening te vermelden in de bevestigingsbrief.
6. Het advies om de datum van ontvangst toe te voegen aan de ontvangstbevestiging. Daarnaast het advies om alle personen die de lening aanvragen, in te laten loggen via DigiD.
7. Advies om ook periodiek een brief te versturen naar de inwoners, een artikel in de krant te plaatsen en gebruik te maken van communicatie vanuit hypotheekverstrekkers, om aandacht te krijgen voor de SVn producten.
8. Het proces van het aanvragen van een starterslening is niet doelmatig ingericht voor aanvragers die op het moment van aanvragen nog woonachtig zijn buiten de gemeente.
9. De aanbeveling is om het technische probleem rondom aanvragers die op het moment van aanvragen nog woonachtig zijn buiten de gemeente Overbetuwe op te lossen.
10. Advies is om in de nieuwe Verordening Starterslening gemeente Overbetuwe op te nemen welke documenten vereist zijn bij de aanvraag van een starterslening.
11. Het is aan te bevelen om, in de op te stellen verordening Toekomstbestendig wonen Gelderland gemeente Overbetuwe, de lijst cf artikel 5 lid 2 van de verordening, "Maatregelenlijst Toekomstbestendig Wonen Gelderland gemeente Overbetuwe 2020 lening" als bijlage op te nemen.
12. Advies om een gewijzigde lening opnieuw aan te laten vragen bij de gemeente, en de gemeente een nieuwe toewijzingsbrief te laten sturen waarin tevens wordt aangegeven dat de reeds verstrekte toewijzingsbrief/lening wordt ingetrokken.
13. Het is aan te bevelen geen aanvragen in behandeling te nemen buiten het proces/website en aanvragen via brief te begeleiden bij het invullen van de website aanvraag.
14. Om een conclusie te kunnen trekken over de doeltreffendheid van de starterslening, is het van belang om informatie te hebben over het aantal starters die gedurende 2018 t/m 2022 hun eerste woning hebben gekocht en hierbij ook daadwerkelijk gebruik hebben gemaakt van de starterslening en hoeveel starters het niet lukt om een hypotheek aan te gaan. Advies is om hier onderzoek naar te verrichten.

De aanbevelingen uit het 213a onderzoek zijn afgestemd met de betrokken medewerkers en domeinmanagers. De aanbevelingen kunnen binnen de bestaande capaciteit opgevolgd worden.

Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is u kennis te laten nemen van, en in te laten stemmen met, de aanbevelingen in het rapport 213a onderzoek SVn producten, teneinde het doel te bereiken om te komen tot een adequate aanpak met betrekking tot de SVn producten. Daarnaast informeert uw college de gemeenteraad over de evaluatie van de SVn producten.

Argumenten en onderbouwing

1.1 en 2.1 Door kennis te nemen van de uitkomsten van het 213a onderzoek, en door het rapport vast te stellen, geeft u invulling en verder opvolging aan uw eerdere besluit tot het uitvoeren van dit 213a onderzoek.

In november 2021 heeft u besloten (2021-010069) om in 2022 een 213a onderzoek te (laten) verrichten naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de SVn producten. Het onderzoek heeft in Q4 2022/Q1 2023 plaatsgevonden.

3.1 Een adequate opvolging van de aanbevelingen uit het rapport zullen naar verwachting leiden tot een meer doeltreffende en doelmatige SVn producten binnen gemeente Overbetuwe

De SVn producten worden doelmatig verstrekt. Het proces is goed ingericht. Echter om de producten doeltreffender te maken, is het aan te bevelen om de doelen en voorwaarden in de verordening nog duidelijker op te nemen.

Kanttelingen en onderbouwing

Niet van toepassing

Financiën

Het 213a onderzoek en informatiememo heeft geen financiële gevolgen.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De rol van de gemeente is het uitvoeren wet- en regelgeving en de verordening 213a van de Gemeente Overbetuwe.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Twee typen leningen hebben betrekking op het verduurzamen van gebouwen. Namelijk de Toekomstbestendig wonen lening, waarmee particuliere woningeigenaren hun woning kunnen verduurzamen en de Stimuleringslening non-profit organisaties, waarmee non-profitorganisaties hun vastgoed kunnen verduurzamen.

Vervolg

Planning

Na uw instemming met dit voorstel, wordt de gemeenteraad middels een TIC geïnformeerd. Tevens wordt het rapport ter uitwerking aan betreffende teammanagers (TBF/TF) voorgelegd voor het implementeren van de aanbevelingen. Daarnaast wordt door TBF de verschillende verordeningen¹ geactualiseerd met betrekking tot de SVn producten en aangeboden aan de raad in Q3 2023.

Communicatie

Dit collegevoorstel inclusief het rapport zal door middel van een TIC ter informatie aan de gemeenteraad worden voorgelegd conform de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Overbetuwe 2020.

In het najaar van 2020 zijn SVn producten in werking getreden. Dat betekent dat er nu twee volledige jaarschijven te evalueren zijn, 2021 en 2022. Bovendien is aan de raad gecommuniceerd dat zij in Q1 2023 geïnformeerd zouden worden over de evaluatie. Met bijgevoegde memo informeert uw college de raad over de evaluatie.

Evaluatie

De aanbevelingen worden meegenomen in de aanpassingen van de verordeningen en het proces rondom de SVn producten. Evaluatie van de verordeningen wordt meegenomen in de geactualiseerde verordeningen van de SVn producten.

¹ Verordening Starterslening gemeente Overbetuwe 2020, Verordening Stimuleringslening non-profit organisaties gemeente Overbetuwe 2017 en Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland', gemeente Overbetuwe 2020.